

tamošnje tržanke, ki pa ima napako, da je iz pristno slovenske hiše Pernatove. In to je lovrenškim mogočnjakom dovolj. Akoravno je kvalifikacija učiteljstva šentlovrenškega dopisniku še do pred kratkim bila znana do pičice, nočem govoriti o nji, ker je to še dandanes tajna stvar, a na ves glas hočemo povedati s posebnim poudarkom, da je gospica Pernatova izborna učiteljica-odgojevalka, na kateri bi bilo šentlovrenčanom le čestitati, ako bi nje sploh vredni bili; pa denuncijanstvo slovenskonaprednega učiteljstva v Št. Lovrencu je bilo že od nekdaj na dnevnem redu (Poljanec, Schell) in kar se ne da doseči z denuncijanstvom, to mora iti z drugimi sredstvi. Kratko rečeno: slovensko učiteljico Pernatovo so lovrenški mogočnjaki, sami „Südmärkoveci“, ne upoštevaje dejstva, da stoji imenovana neposredno pred izkušnjo usposobljenosti, postavili pred duri s tem, da so dali njeno mesto v stalno nameščenje razpisati s pripombo, da zaradi prostega stanovanja in proste kurjave, kar je združeno s to službo, vsak prosilec zamore pri krajnem šolskem svetu zvedeti za pogoje, pod katerimi dobi te beneficije, da mu ni treba kampirati pod kakim rdečim dežnikom zašad za šolskim poslopjem. In v čem obstoje ti pogoji? „In der deutschen Gesinnung“, se ti bo odgovorilo, dragi moj! Ali se ne pravi to, naš mladi naraščaj s takimi sredstvi naravnost demoralizirati? Vsa okolica šentlovrenškega trga je odlično slovenska, slovenski je po rodu tudi z malimi izjemami ves trg.

Značajni tovariši — tovarišice! Niti eden naj ne zastavi peresa za imenovano službo, ki se oddaja samo iz obeh deželnih jezikov izprašanim učnim osebam z „deutsche Gesinnung“. Pokažimo, da ne gre pometati z nami, kakor s kako komu ne ljubo postano rečjo, ugledu vsega stanu našega na kvar. Čas bi pač bil nastaviti metlo v Št. Lovrencu, pa drugod, pri glavi in tako zapored naprej; saj še neka zadeva Moggejeva do danes ni v jasnem, in sicer ona, ki jo je proti njemu izprožilo tamošnje orožništvo pred par leti. In mi naj gledamo brezskrbno, kako se nam na naše slovenske šole vsiljujejo gojenke nemškega deželnega učiteljskega v Mariboru? „Klin s klinom!“ naj bo tu tudi naše geslo, a ne samo na papirju, ampak tudi v dejanju!

Fran Slemenšek.

Neizprosna, kruta smrt je zopet posegla v učiteljsko družino; iztrgala nam je dne 11. t. m. milega tovariša, upokojenega nadučitelja **F r a n a S l e m e n š k a**. Blagi pokojnik je bil zaradi bolezni in drugih okolščin primoran stopiti v pokoj. Bil je v pravem pomenu besede učitelj — trpin. Za svojega službovanja, vključno s svojo požrtvovalnostjo za šolo, je moral rajnki kupo grenkosti izprazniti do dna. Mož je bil občutljiv, in bridko ga je zadelo vsako pristransko postopanje napram njegovi osebi. Ravno v tem je iskati kal njegove bolezni in prerane smrti.

Služboval je v raznih krajih, nazadnje v Podčetrtku, kjer je tudi stopil v zaslužni pokoj. Kako je bil rajnki priljubljen, je pričal njegov krasni pogreb. Udeležilo se ga je mnogo tovarišev in tovarišic od blizu in daleč. Pretresljivo je bilo petje tovarišev pred hišo žalosti in ob grobu ter ni bilo najti očesa, ki se ne bi bilo porosilo za blagim pokojnikom. Pogreba se je udeležila šolska mladina, istotako njegovi nekdanji učenci, zatopljeni v molitev za svojega učitelja-dobrotnika. Požarna bramba je nesla rajnkega k zadnjemu počitku, udeležba ljudstva pa je bila vključno slabi poti res velika.

S svojo prijaznostjo in dobrotljivostjo si je prikupil srca vseh, in ostane nam vsem v neminljivem spominu.

Boj za šolo in Slovenci.

Uredništvo „D o m o v i n e“ nas opozarja na uvodnik v 145. številu imenovanega lista s prošnjo, naj ga ponatisnemo. S tem ustrezamo tej prošnji. Članek se glasi:

Letošnji katoliški shod se je vršil na Dunaju, potem ko se je bil Beck že podvrgel Luegerjevi stranki. Udeležili so se ga ne samo Nemci, ampak tudi klerikalci vseh drugih narodnosti v Avstriji, ki so s to udeležbo jasno izrekli, da pojdejo pod Luegerjevo zastavo in njegovim vodstvom v boj, kakor bi rekel „Slov. Gospodar“, za naše „narodne in verske svetinje“. V tem boju za naše „narodne in verske svetinje“ bo določal taktično postopanje pa Nemeec Lueger, „najboljši mož“ v Avstriji. Kdo bi se čudil, da je vodjo kršč. socialcev prevzel občutek zmagovalstva, ko je videl pred seboj zbrane ne samo svojih zvestih nemških somišljenikov, ampak tudi svoje nenemške vazale, ki mu prisegajo svojo brezpogojno vernost in pokornost v boju proti napredku in prosveti. Vsveti si svoje moči so voditelji kršč. soc. proglasili svoj program: Lueger vlada Dunaj, princ Lichtenstein dolineavstrijski dež. zbor. Weisskirchner je predsednik zbornice, Ebenhoch in Gessmann sta ministra; Piusverein organizuje moči za povzdigo klerikalnega časopisja, Bonifaciusverein širi klerikalne misli v najširše vrste prebivalstva in katoliški Schulverein se pripravlja v prisotnosti članov vladarske hiše in zastopnikov vlade ter naprednega naučnega ministra na to, da razvname agitacijo za uvedbo verske šole v Avstriji. Dr. Schwarz (predsednik kat. Schulvereina) zahteva odstranitev ali premenitev drž. šol. zakona, dr. Mayer zahteva uvedbo Marijinih bratovščin za srednje šole in dr. Lueger poudarja potrebo pridobitve vseučilišč v Avstriji in upa, da se njegovi stranki to tudi posreči ter da jih bo mogla zopet vrniti cerkvi, ki je te visoke šole baje osnovala.

Plod tega napornega dela klerikalcev je bil do sedaj jako uspešen. Posrečilo se jim je z znano šolsko novelo od 1883. l. ljudsko šolo podrediti cerkvi in od te dobe napredujejo dosledno korak za korakom proti svojemu smotru, ki se imenuje konfesionalna šola. Lichtensteinov in Ebenhochov predlog o poklerikaljenju šol sicer nista bila uzakonjena, a česar niso klerikalci

Njegovi žalujoči rodovini izrekamo naše najgloblje sožalje ob tej nenadomestljivi izgubi s tolažbo, da je tudi nam hudo!

Anton Foerster.

Znameniti, da, najznamenitejši slovenski glasbenik, gospod **Anton Foerster**, je praznoval dne 20. t. m. svojo sedemdesetletnico.

Rojen je bil jubilar 20. decembra 1837. v Osenicah na Češkem kot sin **ljudskega učitelja**, ki mu je dajal prve nauke o glasbi. Glasbi se je posvetil šele, ko je l. 1864. dovršil pravniške študije na praškem vseučilišču. Glasbi se je posvetil po vplivu češkega mojstra Smetane, na čigar glasbenem zavodu je poučeval že kakor visokošolec v igri na klavir. Prvo samostojno službo je nastopil meseca januarja 1865. v Senju na Hrvaškem kakor organist in pevovodja tamošnje stolnice. Meseca julija 1867. se je preselil v Ljubljano kakor zborovodja Čitalnice in kapelnik dramatičnega društva. Leta 1868. je bil imenovan za glasbenega vodjo v stolnici in od leta 1872. dalje je poučeval tudi v petju na gimnaziji in realki. Leta 1876. je po njegovem prizadevanju Cecilijino društvo otvorilo orglarsko šolo, kateri je Foerster še danes glasbeni vodja in prvi učitelj. Foerster je deloval toliko v cerkveni kolikor posvetni glasbi.